



JAARVERSLAG TALITA vzw 2017





01 Inleiding

02 TALITA in een paar woorden

- 03 Onze opdrachten & onze doelstellingen
- 04 Ons team
- 05 Onze raad van bestuur
& algemene vergadering
- 06 Onze infrastructuur
- 08 Onze middelen
- 09 Onze samenwerkingsverbanden
- 10 Onze activiteiten

13 TALITA in cijfers

- 15 Gegevens over de opgevangen vrouwen
- 26 Gegevens over de opgevangen kinderen

27 TALITA's projecten

- 28 Ouder-kind project
- 30 Gespreksgroep
- 33 Bijlage

INLEIDING



2018 ligt voor ons waardoor we weeral achterom kunnen kijken op een jaar vol veranderingen en vooral veel inzet.

Op vlak van de sector had onze BICO Federatie in 2017 meerdere interessante uitwisselingen met de beleidsverantwoordelijken voor Bijstand aan Personen van de GGC (Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) in het kader van de hervorming van de ordonnantie voor de thuislozensector. Vele aanbevelingen van de sector werden beluisterd. Desalniettemin blijven we ongerust op vlak van de beleidskeuzes die zich richten op investeringen in grootse instellingen om te coördineren en zelfs door te verwijzen zonder enige garantie dat er geïnvesteerd zal worden in meer structurele oplossingen voor thuislozen. Ook staan we zeer kritisch ten aanzien van het delen van persoonlijke gegevens via een sociaal dossier; hiervoor verwijzen wij u door naar een brief die we opstelden (zie bijlage) om onze positie te verduidelijken.

Ook lees je in dit jaarverslag de verdere details van het werk dat we in TALITA uitvoerden in 2017 alsook een overzicht van onze opdrachten en doelstellingen. Wij zijn verheugd dat, dankzij het enthousiasme van het team en hun grote inzet ten aanzien van de doelgroep, TALITA verder kan uitgroeien ten voordele van een publiek dat het verdient om meer aandacht te krijgen. Zo is er vooruitgang in onze kinderwerking in 2017 voor wat betreft de contacten met de vaders (zie pagina 28).

Tenslotte wensen we je op de hoogte te brengen dat Aprèstoe, het project voor gezinsbegeleiding aan huis, dat wij samen met Open Deur hebben opgericht in 2014, vanaf januari 2018 gesubsidieerd zal worden door de GGC. Het was een lange en onzekere weg maar dankzij de steun van velen kunnen we nu dit prachtig initiatief verder versterken.

TALITA IN EEN PAAR WOORDEN

- 03 Onze opdrachten & onze doelstellingen
- 04 Ons team
- 05 Onze raad van bestuur & algemene vergadering
- 06 Onze infrastructuur
- 08 Onze middelen
- 09 Onze samenwerkingsverbanden
- 10 Onze activiteiten

ONZE OPDRACHTEN & ONZE DOELSTELLINGEN

VOOR WIE? Meerderjarige vrouwen (zonder leeftijdslimiet), alleenstaand of met kinderen, die tijdelijk, omwille van zeer uiteenlopende omstandigheden geen woonst meer hebben. Wij maken geen onderscheid op basis van religie, afkomst, culturele en sociale achtergrond (wel hebben we aandacht voor de diversiteit in de groep).

WAAROM? De oorzaken van thuisloosheid zijn verschillend (echtelijke, relationele, materiële en andere problemen (zoals conflict met eigenaar, verlies van inkomen...) en versterkt door persoonlijke, relationele en/of sociale belemmeringen. Thuislozen verliezen niet alleen hun woning maar hebben ook vaak geen sociaal vangnet.

WAT? Opvang, huisvesting en begeleiding voor deze vrouwen in moeilijkheden die tijdelijk niet in staat zijn om zelfstandig te wonen. Wij bieden een hulpverlening aan die vrouwen steunt om opnieuw deze zelfstandigheid te bekomen. De begeleiding richt zich op het bevorderen van de integratie van onze bewoners (vrouwen en kinderen) in de maatschappij, onder meer door hen in staat te stellen hun maatschappelijke rechten weer op te nemen en hun netwerk te versterken.

HOE? TALITA biedt 22 plaatsen in een gemeenschappelijke leefvorm (Vlierwijk) alsook 13 à 16 plaatsen in het kader van de gedifferentieerde opvang op twee verschillende adressen (in de Marollen en in Laken).

Het onthaal en het verblijf

Laagdrempelige opvang & Hulpverlening op maat
Aangepast antwoord op een vraag die ontstaat vanuit het verlies van een «thuis»

De begeleiding

Aandacht en respect voor wat de vrouw heeft meegemaakt
Valoriseren van de bestaande capaciteiten en vaardigheden van de vrouw en haar kinderen
Zoektocht en versterken van het sociaal netwerk, mensen en organisaties die de vrouw en de kinderen op langere termijn kunnen ondersteunen
Geïntegreerde en gestructureerde hulpverlening op vlak van verschillende levensdomeinen

Het **pedagogisch project** van TALITA heeft aandacht voor:

- hulpverlening en preventie,
- geïndividualiseerde maatzorg,
- systemische en integrale benadering,
- deelname van de bewoners.

ONS TEAM

| | | | |
|------------------|----------------------------|---|---|
| DIRECTRICE | Brigitte Houtman | Masters in Afrikanistiek | Directrice sinds januari 2000 (GGC) |
| ADMINISTRATIE | Aurélië Van Nieuwenborgh | Opvoedster | Administratieve medewerkster sinds september 2013 (Maribel) |
| SOCIAAL TEAM | Marie-Simone Rasoamalala | Opvoedster | Moeder-kind project in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvang project sinds april 2006 (GGC) |
| | Valérie Vuylsteke | Sociaal verpleegkundige | Medische en sociale opvolging van bewoners in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvang project sinds september 2007 (Maribel + GGC) Ziekteverlof sinds 14/2/2016 |
| | Christelle Lwemba Matsanga | Sociaal assistente | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf april 2011 (GESCO + GGC) « Binoom in het kader van schuldenbemiddeling » ter ondersteuning van het sociale team. |
| | Nancy Delgado | Sociaal assistente | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf september 2012 tot december 2017 (Maribel) Gedetacheerd naar dienst begeleid wonen AprèsToe |
| | Maaïke Laporte | Sociaal assistente | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf januari 2013 (Maribel + GGC) Contactpersoon voor HOB0 |
| | Kevin Stocquart | Psychologie | Moeder-kind project in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf oktober 2013 tot april 2017 (GGC) Contactpersoon Passerelles. « Binoom geestelijke gezondheid » ter ondersteuning van het sociale team. |
| | Mhamed Bouhlib | Sociaal assistent | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf maart 2015 tot januari 2017 (GGC) Contactpersoon Bruggenbouwer |
| | Cosette Waeterloos | Opvoedster | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf april 2015 (GGC). In ziekteverlof sinds 04/01/2016 |
| | Léa Le Maout | Opvoedster | Moeder-kind project in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject sinds oktober 2015 (GESCO + GGC) Contactpersoon voor Artikel 27 |
| | Ines Leduc | Opvoedster | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf oktober 2016 (GGC+ Maribel). « Binoom zoektocht naar woningen » ter ondersteuning van het sociale team. |
| | Mounia Boutagrat | Sociaal assistente | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf februari 2017 (GGC) |
| | Eduardo Tombal | Bach. geestelijke gezond. | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf mei 2017 tot juli 2017 (GGC) |
| | Mehammed Driouach | Sociaal assistente | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf juli 2017 (GGC). Contactpersoon Passerelles. |
| Déborah Vansnick | Sociaal verpleegkundige | Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf september 2017 (GGC) | |
| LOGISTIEK | Dominique Libert | Lager secundair onderwijs | Logistieke medewerkster sinds augustus 2001. Opvolging van steun in onderhoud en inrichting van het gebouw. Vanaf mei 2011 halftijds tijdskrediet (GESCO) |
| | Larbi Khouchi | Lager secundair onderwijs | Klusjesman sinds januari 2007 (vervanging van tijdskrediet logistieke medewerkster en klusjesman) (GESCO + Maribel) |
| | Floaria Tsvik | Lager onderwijs | Onderhoud sinds januari 2012 (Maribel) Hulp aan bewoners bij het leren schoonmaken. |

ONZE RAAD VAN BESTUUR & ALGEMENE VERGADERING

| Raad van bestuur | |
|------------------|-------------------|
| VOORZITTER | Nicole Mondelaers |
| BESTUURDER | Ria Willem |
| BESTUURDER | Jo Geysen |
| BESTUURDER | Lieve Franssen |
| BESTUURDER | Mafarda Ngako |

| Algemene vergadering |
|----------------------|
| Nicole Mondelaers |
| Ria Willem |
| Jo Geysen |
| Hilde Debacker |
| Mafarda Ngako |
| Lieve Franssen |

In 2017 is de Algemene Vergadering bijeengekomen op 31/03/2017.

De Raad van Bestuur is bijeengekomen op 24/02/2017, 31/03/2017 en 20/11/2017.

ONZE INFRASTRUCTUUR

- **Gemeenschappelijke ruimtes:** een woonkamer en een eetplaats met een open keuken, alsook een televisiehoek, een telefooncabine waar de vrouwen rechtstreeks telefonisch bereikbaar zijn. In de gang zijn er individuele kasten ter beschikking van elke vrouw.
- **Speelruimte:** er is een grote speelzaal voor kinderen van alle leeftijden.
- **Slaapkamers:** uit respect voor ieders intimiteit, is het gebouw zodanig ingedeeld dat iedereen een eigen kamer heeft. Een alleenstaande vrouw heeft haar eigen kamer en de gezinnen kunnen één grote kamer of twee aansluitende kamers gebruiken. Er zijn 11 kamers ter beschikking. Elke kamer beschikt over minimaal een bed per persoon, een kast en een bureau met stoel. De bedden hebben een lade onderaan voor een eventueel extra matras voor de opvang van kinderen tijdens het weekend (in het kader van bezoekrecht).



- **Sanitair:** elke verdieping heeft één toilet. De verdiepingen waar de slaapkamers zich bevinden (2de en 3de verdieping) hebben twee bad- of douchekamers.
- **De bezoekersruimte** bevindt zich net naast de voordeur en is voorzien voor het bezoek van de naaste familie van de vrouw en haar kinderen of, indien vooraf verwittigd, van andere personen waar de vrouw een duurzame relatie mee heeft.

- Op de 1ste verdieping bevinden zich de **bureaus** van de sociale dienst, een gesprekskamer en het bureau van de directrice.
- **Wasruimte:** op de 3de verdieping is er een kleine wasplaats en eveneens de mogelijkheid om te strijken. Om hun was te doen krijgen de vrouwen munten voor de wassalon.
- **Computers:** in de living en op de eerste verdieping zijn er computers (met internetaansluiting) ter beschikking van de vrouwen. Vrouwen zoeken er zelf woningen via de verschillende websites, vrouwen leren aan elkaar hoe omgaan met de computer, kinderen zoeken er informatie voor school. Er werd een controlesysteem geïnstalleerd voor een aantal sites «kinderen niet toegelaten». De vrouwen kunnen zich ook Wi-Fi connecteren.
- **Bibliotheek:** op de 2de verdieping zijn er bibliotheekkasten waaruit boeken kunnen geleend worden.



In het kader van de **gedifferentieerde opvang** beschikt TALITA over een gebouw met drie appartementen dat het sociaal verhuurkantoor de Nieuwe 150 ons ter beschikking stelt. Dit gebouw biedt een woonst aan voor twee alleenstaande vrouwen of met een baby en voor een vrouw met één of twee kinderen. Wij huren eveneens een gebouw in Laken dat eigendom is van het OCMW van Brussel en dat onderverdeeld is in drie eenheden: voor een alleenstaande vrouw met maximum 6 kinderen, voor een vrouw met één kind en een studio voor een alleenstaande vrouw.

ONZE MIDDELEN

Subsidies: De werkingskosten en het loon van 6 voltijdse equivalente (VTE) personeelsleden van vzw TALITA worden gesubsidieerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Deze subsidies dekken het loon van 5 VTE sociale werkers en de VTE directrice.

Sinds augustus 2001 krijgen wij de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest via Actiris wat ons de mogelijkheid gaf om 2 voltijdse Gesco's (gesubsidieerde contractuelen) aan te werven. De eerste VTE werd aangeworven voor de logistieke ondersteuning van TALITA. De tweede VTE is voor het project «gedifferentieerde opvang» dat niet gesubsidieerd is.

Dankzij het Sociale Maribelfonds is er een voltijdse werknemer aangeworven om de vertegenwoordiging van TALITA en 18 bicommunautaire organisaties te vertegenwoordigen bij de politieke instanties en op het niveau van verschillende overlegcomités.

Sinds 2007 heeft TALITA een halftijdse sociaal verpleegkundige dankzij het Sociale Maribelfonds. Sinds 2016 wordt deze ingezet in duowerk voor bewoners met geestelijke gezondheidsproblemen om de sociale werkers te ontlasten en deze bewoners met psychiatrische problemen te ondersteunen.

Wij hebben een bijkomende Maribel-tewerkstellingssubsidiëring voor een groepswerker (halftijds) en een klusjesman (11,5 uren per week). Ook heeft het Sociale Maribelfonds een bijkomende sociaal werker toegekend (9u30) die we hebben ingezet voor de versterking van het team in de dagdagelijkse ondersteuning en voor de kinderwerking. Sinds september 2013, heeft TALITA een administratief medewerkster kunnen aanwerven na een nieuwe oproep van het Sociale Maribelfonds. In 2017 werd ons een halftijdse toegekend die wij ingezet hebben in de “intensieve ondersteuning in het zoeken naar een woning”. Gezien de huisvestingscrisis zorgt deze tewerkstelling dat we onze bewoners beter kunnen ondersteunen in het vinden van een woning hetzij via sociale huisvesting (sociaal verhuurkantoren en sociale huisvestingsmaatschappijen), hetzij via de privé markt.

Giften: Sinds 2004 hebben we een erkenning zodat we aan schenkers die minstens 40€ storten, een fiscaal attest kunnen uitreiken.

Wij danken in 2017:

- De vzw « Centre Féminin de Rencontres et Echanges », voor hun fondsoverdracht in het kader van het opheffen van hun vzw in 2015. In 2018 zullen we verder bekijken hoe we deze gift structureel kunnen investeren ten behoeve van onze doelgroep.
- De service-club Soroptimist-Doyen Brussel, voor hun gift van 2015 die in 2017 zorgde voor financiële steun voor het installeren van families in hun woningen;
- LEAD (vroeger genoemd « Association Belge des Professionnels Musulmans ») voor hun gift in het kader van het Noria Fonds. Deze financiële steun werd gedeeltelijk ingezet voor het steunen van gezinnen die zich in hun nieuwe woning installeren. Het ander gedeelte zal geïnvesteerd worden in een nieuw project rond het creëren van woningen.
- De service-club Zonta Zavel, voor hun gift in het kader van het Sinterklaasfeest.
- Isabelle Follens en Charlotte Demondt voor het vervaardigen van kruippakjes voor babys in het kader van Music for Life – De Warmste Week, alsook alle andere personen die hun steun hebben gegeven gedurende dit evenement van Studio Brussel.
- VRT – Radio 2 voor hun actie in het kader van het programma « De Zoete Inval », waarin een panel van Bekende Vlamingen een quizz spelen ten voordele van een goed doel. Op 3 november was dat goede doel TALITA.

Bedankt aan de families Van Beuningen, Vancutsem-Ramirez et Hadewich voor hun welgekomen giften, alsook aan de vrienden en burens van TALITA die regelmatig materiaal (meubels, linnen, keuken materiaal) verzamelen ten voordele van onze bewoners en hun kinderen.

Ook danken wij Abdel Ahadouch voor zijn ondersteuning op vlak van onze informatica.



ONZE SAMENWERKINGSVERBANDEN

Een medewerker van het dagcentrum Hobo komt regelmatig op bezoek om onze bewoners te ontmoeten en organiseert een permanentie omtrent werk, vorming en dagbezigheid.

De Schutting (dienst voor begeleiding aan huis) is maandelijks aanwezig op onze teamvergadering om mogelijke doorverwijzingen te bespreken. Deze manier van werken maakt het mogelijk om begeleidingen voor te bereiden zodat, tegen dat de bewoner verhuist, de vertrouwensrelatie al gevormd is met de nieuwe begeleidingsdienst. Ook is het een manier om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen binnen andere diensten en van elkaars doelpubliek.

Op dezelfde manier worden de doorverwijzingen naar Aprèstoe, dienst begeleiding aan huis, voorbereid.

Overleg en lidmaatschap

- Passerelle/Bruggenbouwer: : intervisies tussen sociale werkers van de thuislozensector en begeleiders van de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg.
- BICO-federatie.
- Regio-Overleg Thuislozenzorg Brussel (ROTB).
- Brusselse Bond voor het Recht op Wonen (BBRoW).

Samenwerkingsovereenkomst:

Met volgende diensten hebben wij een samenwerkingsovereenkomst:

- Hobo: samenwerkingsovereenkomst in het kader van de diensten en activiteiten van het dagcentrum voor thuislozen.
- Nieuwe 150: samenwerkingsovereenkomst in het kader van integratie via huisvesting.
- IRIS: ledenovereenkomst in het kader van integratie via huisvesting.
- Artikel 27 (organisatie die de participatie aan culturele evenementen in

Brussel bevordert): overeenkomst om Artikel 27 bonnen te kunnen verdelen aan ons publiek.

- Kodiel: lidmaatschap in het kader van deelname van de bewoners aan activiteiten van deze zorgboerderij voor thuislozen in Merchtem.
- Accompaner: samenwerking waarbij wij beroep kunnen doen op een vrijwilliger om mensen in moeilijkheden te begeleiden naar allerlei diensten.
- Tolkendiensten BABEL, Brussel Onthaal, Setis en CIRE.
- DANA biedt de bewoners (volwassenen en kinderen) om de 2 weken een massagesessie aan.
- De sociale kruidenier «Les Capucines» biedt de mogelijkheid om goedkoper producten (voeding en kleding) aan te kopen (op vraag van het sociale team, voor bewoners in de gedifferentieerde opvang of ex-bewoners in nabegeleiding).

- Samenwerking met Colruyt in het kader van « Aan tafel met 1,2,3 euro » waarbij gezinnen die uit TALITA vertrekken een bijkomende korting kunnen bekomen op hun « Extra » kaart om gezonde maaltijden te kunnen maken voor maximum 3 euros per maaltijd, per persoon. Er wordt elke 2 weken een boekje thuis opgestuurd met 6 gemakkelijke recepten.

Wij werken ook regelmatig samen met tal van organisaties in het kader van de volgende domeinen:

- huisvesting • tewerkstelling en vorming • psychosociale, administratieve, financiële en medische begeleiding • kinderen • dagbezigheid en ontspanning • verenigingen waar armen het woord nemen.

ONZE ACTIVITEITEN

Vormingen, werkgroepen & diverse evenementen

Langdurige vormingen

Van januari tot mei en van oktober tot december 2017, « SMES-B Intervisie » maandelijks door één personeelslid

Van januari tot december 2017, Intervisies « Bruggenbouwer » en « Passerelles » door twee personeelsleden

Van september tot december 2017, « Systemische hulpverlening », Opleiding voor opvoeders door één personeelslid

Van januari tot december 2017, maandelijkse supervisies tijdens temavergaderingen door Dr. Kinoo, pedopsychiater van UCL Saint-Luc

Kortdurige vormingen, colloquia, seminars, uitwisselingen

| | |
|------------------------|---|
| 30/01/2017 | « Thuis in de stad », vzw Beschut en Hogeschool Odisee |
| 30/01/2017 | « Netwerk in Actie », Artikel 27 |
| 06/03/2017 | Daklozentelling (La Strada) : deelname door 5 personeelsleden |
| 23/03/2017 | « Herhuisvestingspremie », Bico Federatie |
| 24/03/2017 | « Solidaire en collectieve woning », studiedag Habitat et Participation |
| 10/04/2017 | « De sociogramme », Voorstelling op teamvergadering |
| 28/04/2017 | « Oprichten van project van solidaire en collectieve woning : juridische en financiële vragen », Institut de recherches interdisciplinaires |
| 23/05/2017 | « Inleiding in thuislozensector », Bico Federatie |
| 02-03/05/2017 | « Vermijden van pijnlijke en herhalende communicatie », Ecole des Parents et des Educateurs |
| 08-09-15/05/2017 | « Verlies, scheiding en rouwen : hoe deze begeleiden om er door te geraken ? », Ecole des Parents et des Educateurs |
| 16-23-30/05/2017 | « Omgaan met 'lastige' cliënten » Interactie Akademie |
| 14/06/2017 | « Overdreven huur opnieuw onderhandelen? » (Equipes Populaires de Bruxelles) |
| 08/09/2017 | « GEweld ten aanzien van vrouwen : beter begrijpen om beter in te grijpen », Service Justice de Proximité de Saint Gilles |
| 22/09/2017 | « Hoe een huurconflict regelen bij de Vrederechtbank ? », L'atelier des droits sociaux |
| 25/09/2017 | « Rondetafel ontmoeting », Artikel 27 |
| 26/09/2017- 05/12/2017 | « Nederlandse sector-specifieke woordenschat », Bico Federatie |
| 28-29/09/2017 | « Ten dienste van kinderen in gevaar : dialoog tussen Europese experts », SOS-Enfants-ULB |
| 05-19/10/2017 | « Hygiëne, praat erover ! », Straatverplegers/ Bico Federatie |
| 09/2017 | « Niet gemotiveerd voor hulpverlening », Interactie Akademie |
| 17/10/2017 | Verschillende acties in het kader van Internationale Dag Tegen Armoede |
| 07/11/2017 | Studiedag "Partner en intrafamiliaal geweld : praktijkuitwisselingen », Fédération des maisons d'accueil et des services d'aide aux sans-abri (AMA) |
| 23/11/2017 | « Beroepsgeheim : sociaal instrument en persoonlijke verantwoordelijkheid », Bico Federatie |
| 8+14+15/12/2017 | « Conflicten, spanningen en geweld vermijden in een groepsleven. Zijn plaats terug vinden dankzij communicatie », STICS |



Op bezoek in anderen diensten

| | |
|---------------|---|
| 12/01/2017 | Receptie ter gelegenheid van pensioen van Jo Geysens, De Schutting |
| 31/01/2017 | Bezoek aan asbl Grand Froid |
| 21/02/2017 | Voorstelling partnership tussen Actiris en Hobo door Hobo |
| 05/05/2017 | Bezoek aan asbl Soleil du Nord |
| 24/05/2017 | Bezoek aan asbl Les Capucines (Sociale kruidenier) |
| 08/06/2017 | Bezoek aan Amis d'Accompagner |
| 26/06/2017 | Bezoek aan CAW-De Schutting |
| 29/09/2017 | Receptie ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van opvanghuis Open Deur |
| 05/10/2017 | Bezoek aan vzw Hobo |
| 06-10/11/2017 | Bezoeken in het kader van de Thuislozenweek aan verschillende diensten voor dak- en thuislozen (Jamais sans toit, @Home, De Schutting, Maison Rue Verte, Huis van Vrede/Puerto, Hoeksteen, Source, Housing First, 't Eilandje, Accueil Montfort, DoucheFlux, Haard en Vrede, AprèsToe, Begeleid Wonen van het Leger des Heils, Open Deur, Home Dupré, Straatverplegers, Pag-asa, Les Trois Pommiers, Transit, SamuSocial, CAW Brussel - Woonbegeleiding). |

Bezoeken aan TALITA/Voorstelling van TALITA

| | |
|------------|---|
| 07/02/2017 | Voorstelling van TALITA aan eerstejaarsstudenten orthopedagogie, Odisee |
| 21/03/2017 | Voorstelling van TALITA in het kader van de SMES-intervisies |
| 24/10/2017 | Voorstelling van TALITA aan eerstejaarsstudenten orthopedagogie, Odisee |
| 06/11/2017 | Voorstelling van TALITA in het kader van de Thuislozenweek |

Animaties en uitstappen met bewoners en hun kinderen

De meeste activiteiten waaraan onze bewoners individueel deelnemen zijn toegankelijk dankzij de tickets van Artikel 27 en cultuurwaardebonnen van de VGC (Paspartoe) of worden georganiseerd door het dagcentrum Hobo. Wij motiveren onze doelgroep om deel te nemen aan de activiteiten. Dit vergt een individuele en intensieve aanpak.

Volgende groepsactiviteiten werden georganiseerd om de dynamiek onder bewoners te bevorderen, om bewoners en sociaal werkers samen te brengen rond bepaalde thema's en activiteiten (zowel binnen- als buitenshuis); ook (voor het eerst) deelnemen aan een groepsgesprek is een eerste stap.

| | |
|------------|--|
| 01/01/2017 | Restaurant voor Nieuwjaar |
| 28/01/2017 | « L'ApPART », Toneelvoorstelling Forsiti'A-Hobo |
| 04/02/2017 | « Trait d'Union », Voorstelling toneel Théâtre des Martyrs |

JAARVERSLAG 2017 - TALITA vzw

- 07/02/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « De sociaal verhuurkantoren»
07/02/2017 Gespreksgroep: « Wat gebeurt er na TALITA ? »
24/02/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « De sociaal verhuurkantoren, sociale huisvesting, Woningfonds & Grondregie»
11/03/2017 « Museum Night Fever »
14/03/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Indexopneming en energiefacturen»
27/03/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Huurovereenkomst»
01/04/2017 Uitstap naar zorgboerderij Kodiel in Merchtem
11/04/2017 Gespreksgroep: « Echtelijk Geweld» in samenwerking met Centre de Prévention des Violences Familiales et Conjugales
18/04/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Argumenten om een huiseigenaar te overtuigen »
05/05/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Schade in je woning : welke verantwoordelijkheid voor eigenaar en huurder? »
15/05/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Ongelukken in en rondom je woning »
17/05/2017 Gespreksgroep: « Geweldloze communicatie »
20/05/2017 Hobodag in Jette
27/05/2017 Namiddag in kinderboerderij Maximiliaan
09/06/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « De sociaal verhuurkantoren, sociale huisvesting, Woningfonds & Grondregie»
03/06/2017 Uitstap naar zorgboerderij Kodiel in Merchtem
04/07/2017 Gezelschapspelenavond
28/07/2017 Uitstap naar zorgboerderij Kodiel in Merchtem
31/07/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Solidaire mobiele woningen », uitwisseling met Samenlevingsopbouw
08/08/2017 Gespreksgroep: « Wat na TALITA ? »
26/08/2017 Jaarlijkse uitstap met (ex-)bewoners naar festival « Les Solidarités » Namen
07/09/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Aan welke prijs huren ? Verschillende financiële ondersteuning? »
03/10/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Transitwoningen»
07/10/2017 Uitstap naar zorgboerderij Kodiel in Merchtem
21/11/2017 Gespreksgroep: « Echtelijk Geweld» in samenwerking met Centre de Prévention des Violences Familiales et Conjugales
26/11/2017 Gratis markt voor kinderspelen
28/11/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: « Brusselse huisvestingscode en de herhuisvestingspremie »
30/11/2017 Praatgroep Huisvestingsproject: Filmprojectie «Ganzenspel» + debat
02/12/2017 Uitstap naar zorgboerderij Kodiel in Merchtem
06/12/2017 Sinterklaasfeest van Hobo
11/12/2017 Praatgroep Huisvestingsproject : « Het bezoeken van een woning : waar dien ik op te letten ? »
24/12/2017 Kerstdiner in TALITA
25/12/2017 Uitstap naar de Kerstmarkt van Brussel
31/12/2017 Oudejaarsfeest met buffet en fuif van Hobo



TALITA IN CIJFERS

- 14 Algemeen overzicht
- 15 Gegevens over de opgevangen vrouwen
- 26 Gegevens over de opgevangen kinderen

Algemeen overzicht

In 2017 heeft TALITA 99 personen opgevangen en begeleid: 49 volwassen vrouwen (één meerderjarig dochter die haar moeder begeleidt, wordt geteld als volwassene) en 50 kinderen (waarvan 1 meerderjarige jongen opgevangen met zijn moeder in de gedifferentieerde opvang van TALITA).

Bij de opgevangen vrouwen waren er 28 moeders van minderjarige kinderen. Onder hen, 2 moeders die alleen zijn opgevangen (dus zonder hun kinderen) en 26 die met hun 49 minderjarige en 2 meerderjarige kinderen werden opgevangen (zoals hierboven vermeld werd één hiervan als volwassene vrouw geregistreerd en de andere – een jonge man – als kind in de gedifferentieerde opvang). Een van de moeders van minderjarige kinderen had ook nog meerderjarige kinderen die niet in TALITA werden opgevangen. 2 andere moeders werden opgevangen in TALITA met hun 4 kinderen maar deze werden geplaatst tijdens hun verblijf in TALITA.

Vijf vrouwen hebben meerderjarige kinderen.

De overige 16 vrouwen hebben geen kinderen.

Het aantal overnachtingen (dit is het totaal aantal nachten van alle bewoners van TALITA gedurende het jaar) komt op 6142 voor de vrouwen en 6361 voor de kinderen. Dit komt op een totaal van 12.503 overnachtingen: 3.766 voor de vrouwen en 3.346 voor de kinderen in de gemeenschappelijke opvang (capaciteit van 22 bedden), 2.376 voor vrouwen en 3.015 voor kinderen in de gedifferentieerde opvang (maximale capaciteit van 16 bedden).

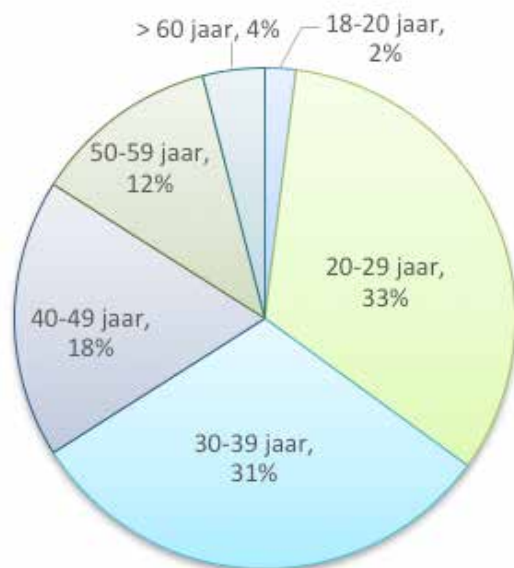
De gemiddelde verblijfsduur per volwassene bedraagt 16,96 weken (ongeveer 3,95 maanden), 17,31 weken voor de gemeenschappelijke opvang en 15,58 weken voor de gedifferentieerde opvang. In 2002 was de gemiddelde verblijfsduur nog 6 weken.

De bezettingsgraad is 89,76% voor een totaal van 38 bedden (90,82% voor de gemeenschappelijke opvang en 88,32% voor de gedifferentieerde opvang).



GEGEVENS OVER DE OPGEVANGEN VROUWEN

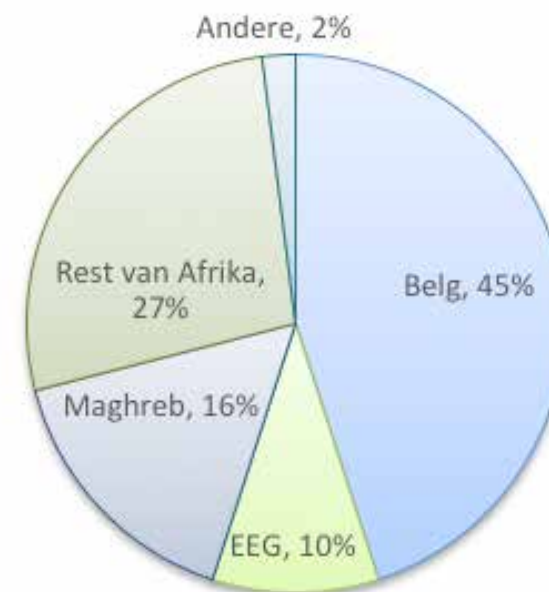
Leeftijd



In 2017 waren 82% van de opgevangen vrouwen tussen de 20 en de 49 jaar oud.

2% van de opgevangen vrouwen was tussen de 18 en 20 jaar oud en 16% was 60 jaar of ouder.

Nationaliteit



45% van de opgevangen vrouwen in 2017 hebben de Belgische nationaliteit.

In 2017 bestond de groep vrouwen van de Europese Unie (EEG) uit Spaanse (1), France (1), en Italiaanse (1) vrouwen.

De vrouwen uit de Maghreb-landen hadden de Marokkaanse nationaliteit (8). De nationaliteiten van de «Rest van Afrika» waren heel verschillend: Congolees (3), Guinees (3), Malinees (1), Camerounes (2), Nigeriaans (1), Beninees (1), Gabonees (1) en Rwandees (1).

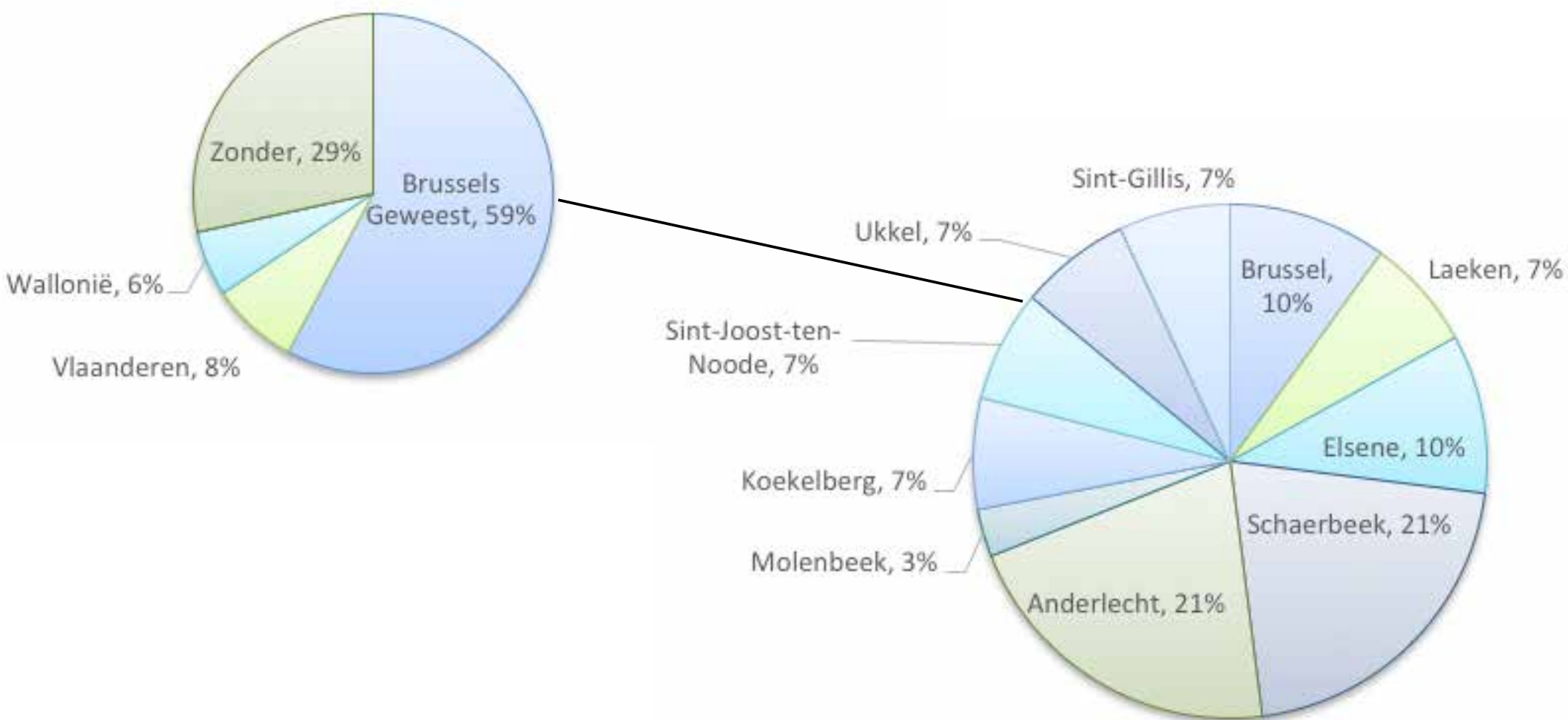
48,1% van de vrouwen met een niet-Belgische nationaliteit hebben kinderen met de Belgische nationaliteit. 10 van deze vrouwen hebben een verblijfsvergunning verkregen op basis van gezinshereniging (F-kaart) en 4 waren geconfronteerd met huiselijk geweld.

Domicilie

Bijna 2/3de van de opgevangen vrouwen (59%) had een domicilieadres in het Brussels Gewest.

De groep « zonder » domicilie (29%) betreft 14 vrouwen die ambtelijk geschrapt waren op het moment van de opname.

In totaal hebben al deze bewoners van een referentieadres gebruik gemaakt. TALITA heeft voor 9 vrouwen de aanvraag mee opgestart bij opname. 5 andere vrouwen hadden al een referentieadres (Anderlecht, Brussel, Asse en Sint-Gillis).



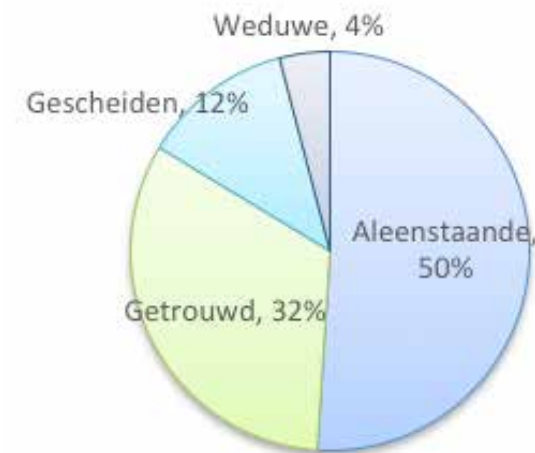
Burgerlijke staat

Deze statistieken houden rekening met de officiële burgerlijke staat bij aankomst en niet met feitelijke situatie. Een vrouw kan bijvoorbeeld getrouwd zijn, maar in feite gescheiden leven, of vrijgezel zijn, of samenwonen met een partner.

13 van de 16 getrouwde vrouwen werden geconfronteerd met huiselijke problemen (waarvan 10 met huiselijk geweld). 3 onder hen leefden al feitelijk gescheiden.

Van de 25 alleenstaande vrouwen waren er 13 vergezeld van kinderen.

4 van de 6 gescheiden vrouwen werden met hun kinderen opgevangen in TALITA.

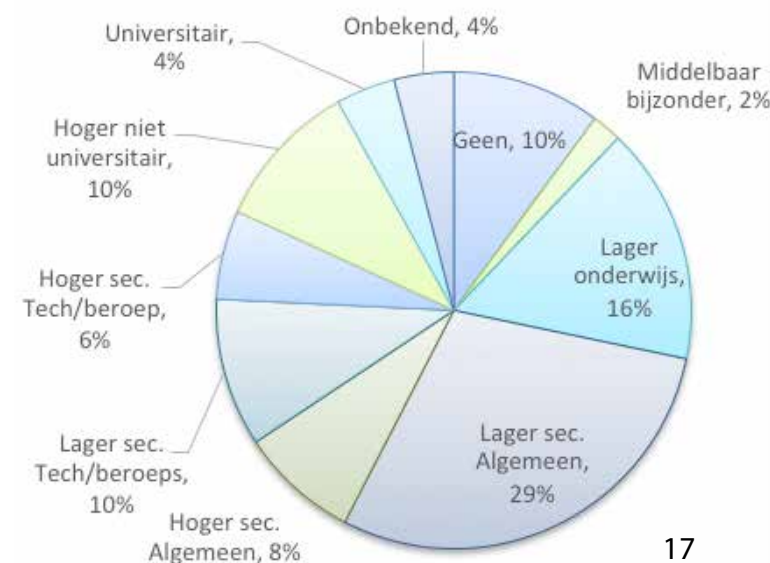


Jeugd

Meer dan de helft van de opgevangen vrouwen bracht hun jeugd door in een gezin waarin beide (biologische) ouders aanwezig waren.

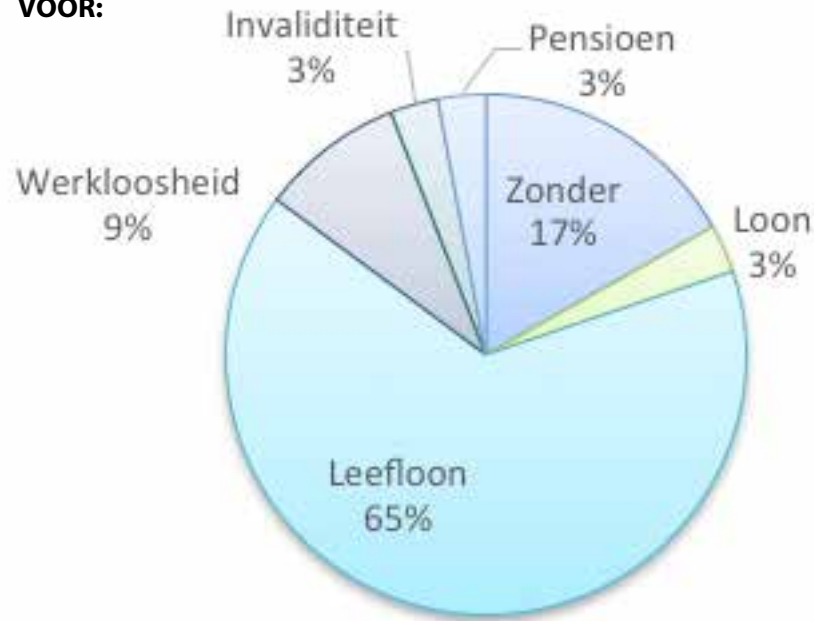
Scholingsgraad (hoogst behaald diploma)

10% van de opgevangen vrouwen in 2017 heeft geen onderwijs gevolgd. 16% heeft enkel basisonderwijs genoten. 37% heeft het algemeen onderwijs gevolgd waarvan 8% tot het einde van het secundair. 16% heeft beroeps- of technisch onderwijs gevolgd (10% lager, 6% secundair). 14% heeft hoger onderwijs gevolgd (10% niet-universitair, 4% universitair). Eén vrouw (2%) heeft buitengewoon onderwijs gevolgd. Van 4% van de vrouwen kennen we het onderwijsniveau niet.

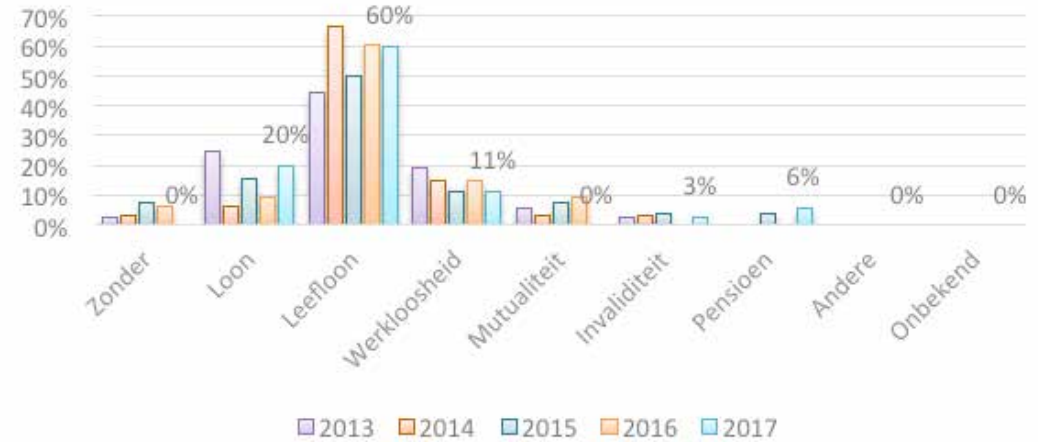
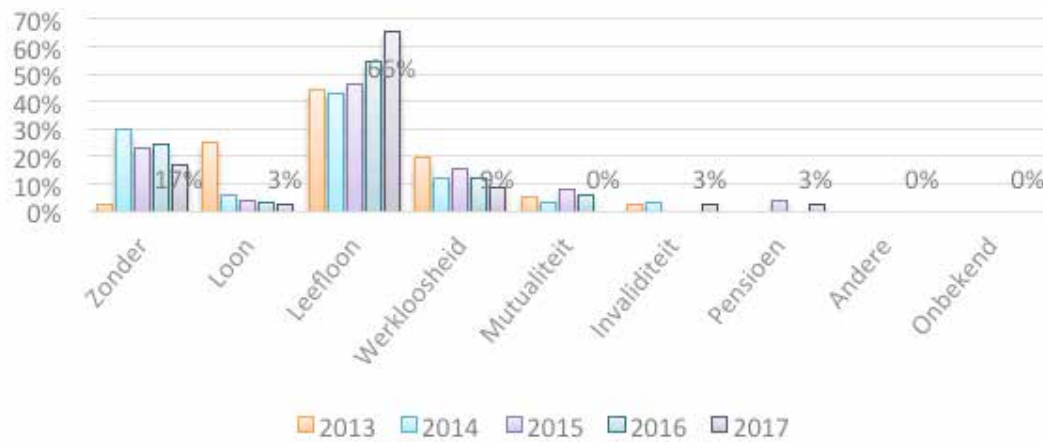
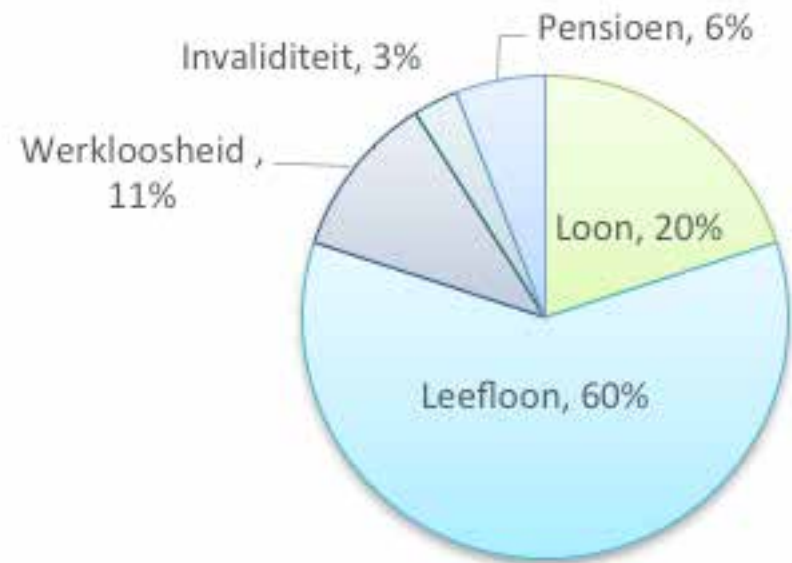


Inkomen voor en na TALITA

VOOR:



NA:



6 vrouwen (17%) hadden geen enkel inkomen op het moment dat ze in TALITA toekwamen. Ze waren afhankelijk van hun echtgenoot (2) of ten laste van hun ouders (1). Drie waren hun inkomen (loon of werkloosheidssteun) verloren nadat ze een periode links en rechts een onderkomen hadden moeten zoeken ten gevolge van het verlies van hun woning.

Deze 6 vrouwen, verwierven een inkomen tijdens hun verblijf in TALITA. 4 hebben via het OCMW een leefloon toegewezen gekregen. 1 heeft haar recht op werkloosheid terug kunnen laten gelden en een andere vrouw heeft werk gevonden.

De begeleiding binnen het onthaalhuis speelt een cruciale rol bij de toegang tot sociale rechten zoals het verwerven van een leefloon of werkloosheidsuitkering.

Van diegene die leefden van een leefloon toen ze bij TALITA aankwamen (23), zijn er een aantal die deze uitkering hebben behouden (17), één persoon heeft haar pensioen bekomen en 5 anderen hebben werk gevonden.

De vrouwen worden vaak geholpen door het dagcentrum Hobo in hun zoektocht naar werk. Dit jaar hebben ze vooral werk gevonden in de schoonmaakindustrie of administratief werk.

Het inkomen van ons publiek volstaat amper om te overleven. Dankzij de informatie van sociale diensten kunnen zij gebruik maken van een aanbod van diensten die kostenbesparend zijn (medische kaart, sociale steun of beurzen voor schoolkosten, inschrijvingsgeld voor activiteiten voor kinderen, enz.). Artikel 27 (cultuurparticipatie project voor kansarmen) is vaak niet gekend. Gezien de huur meestal te hoog is en het inkomen voor de basisbehoeften zeer beperkt, is er dikwijls sprake van budgetbeheer op basis van «uitgestelde kosten» (facturen worden tot de volgende maand uitgesteld of afbetalingsplannen worden onderhandeld) of er worden schulden gemaakt.

Betaling van de opvangkosten: Voor de betaling van de opvangkosten is het OCMW in 75% van de gevallen (37) tussengekomen met een ten laste neming. 14% van de opgevangen vrouwen (7) stond zelf in voor de betaling van hun opvangkosten. Voor 5 andere vrouwen (11%), is het OCMW tussengekomen totdat ze zelf voldoende inkomen hadden verworven om hun verblijfskosten te betalen (loon, vervangingsinkomen of pensioen). Voor één vrouw werd er beroep aangetekend tegen het OCMW via de Arbeidsrechtbank ; de beslissing van de

rechter was in het voordeel van de vrouw. Voor één gezin was er geen enkele tussenkomst en is de vrouw moeten vertrekken in 2018 zonder enige financiële zekerheid.

Opvangproblematiek

Het is niet altijd evident om de hoofdproblematiek te onderscheiden gezien de opgevangen vrouwen zich vaak in zeer complexe situaties bevinden.

Een voorbeeld: een vrouw met een mentale beperking bevindt zich in het opvangtehuis naar aanleiding van een familiaal conflict. Statistisch gezien zal deze vrouw geteld worden bij de categorie «familiale conflicten», terwijl tijdens haar verblijf duidelijk zal worden dat haar mentale beperking aan de basis lag van de problemen binnen haar gezin, radeloos en slecht uitgerust als ze was om met deze handicap in het dagelijks leven om te gaan.

Het is bovendien interessant om de hoofdproblematiek zoals door de vrouwen gesteld bij aanmelding te vergelijken met de hoofdproblematiek zoals omschreven door de sociale werkers van TALITA aan het einde van het verblijf van de vrouw.

De materiële problemen gaan in de meeste gevallen (33%) over het verliezen van een woning. Deze vrouwen zijn moeders met kinderen en alleenstaande vrouwen die er niet meer in slaagden hun huur te betalen, of sociaal geïsoleerde en emotioneel instabiele personen die niet op tijd de juiste hulp vonden. Bij 8 van de 16 vrouwen heeft het team van TALITA tegen het einde van hun verblijf, of een psychiatrische stoornis (psychische stoornis of verslavingsproblematiek), of een persoonlijke problematiek (tijdelijke toestand van zwakte of chaotisch levensparcours) geïdentificeerd.

Bij de echtelijke problematiek (53%) is 37% ook slachtoffer van geweld.

De categorie familiale conflicten (12%) gaat over conflicten met een broer of met ouders/schoonouders waarmee men onder hetzelfde dak woonde.

De persoonlijke problemen betreffen vrouwen die geconfronteerd werden met een tijdelijke en uitzonderlijke crisis in een «klassieke» levensloop ten gevolge van een specifieke gebeurtenis (overlijden van een naaste, verblijf in het

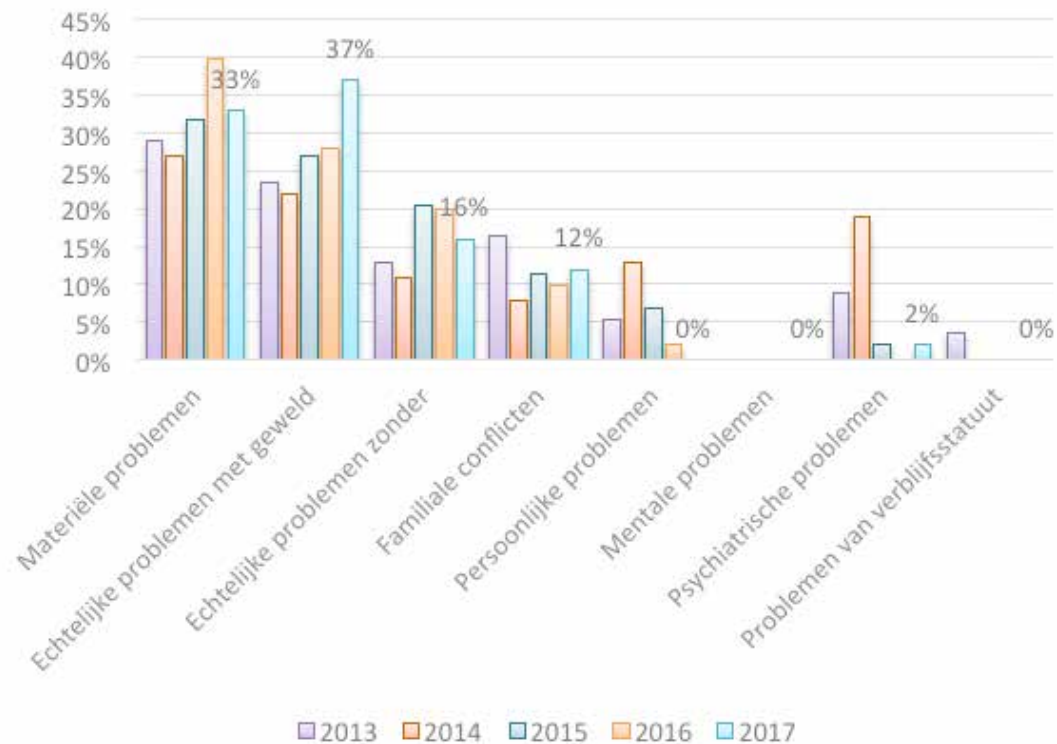
ziekenhuis, verlies van werk, ...) of die een chaotische levensloop kennen, een kwetsbaarheid gelinkt aan een labiele psychische toestand zonder psychiatrische opvolging of diagnose. Zelfs indien geen enkele bewoonster bij aankomst deze problematiek heeft aangehaald, zal het team van TALITA tegen het einde van het verblijf 18,5% van de vrouwen onder dergelijke persoonlijke problematiek plaatsen.

De categorie mentale problemen betrof in vorige jaren bv. mensen met een mentale handicap die gedurende een lange periode alleen woonden maar die ten gevolge van nieuwe omstandigheden, geconfronteerd werden met hun beperktheden. Dit jaar heeft TALITA één vrouw onthaald met een mentale beperking. Deze laatste zag deze beperking niet als hoofdproblematiek en staat daarom niet in die categorie onderverdeeld.

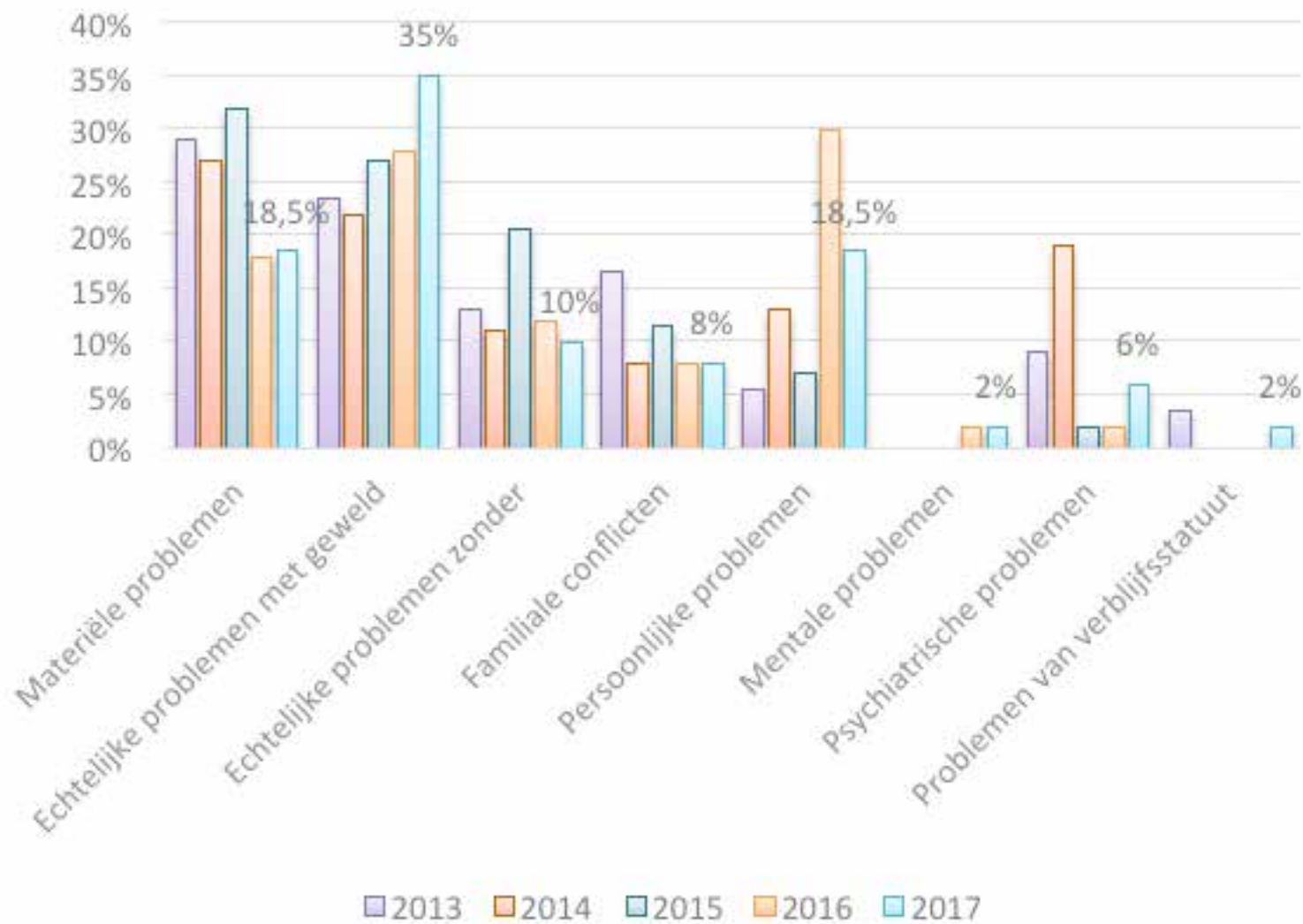
De psychiatrische problemen (2%) betreffen vrouwen met psychiatrische diagnoses of vrouwen met verslavingsproblematieken (alcohol, drugs of medicatie of verschillende substanties tegelijk). Geen enkele vrouw heeft deze problematiek bij aankomst benoemd. Nochtans heeft TALITA in de loop van dit jaar 10 vrouwen opgevangen waarvoor een psychiatrische diagnose of opvolging lopende was. Bij 1 andere vrouw was er volgens het team ook een vermoedelijke psychiatrische problematiek. Tenslotte, waren 2 van deze vrouwen, die een psychiatrische diagnose hadden of waar we dit van vermoeden, ook verslaafd aan medicatie of aan alcohol.

De problemen met de verblijfsvergunning gingen in vorige jaren vooral over precare verblijfsstatuten van Europese families en gevallen van mensenhandel. Dit jaar heeft TALITA talrijke families onthaald die hun Belgische verblijfsvergunning dreigden te verliezen. Nochtans was hun hoofdproblematiek een echtelijk conflict (vaak met geweld) waardoor zij niet zijn opgenomen in de statistieken van problemen met het verblijfsrecht, maar wel in de cijfers voor «echtelijke problematiek». Bij één vrouw bleek de echtelijke problematiek duidelijk gelinkt aan de problemen rond haar verblijfsvergunning.

Problematieken zoals gemeld door de vrouwen bij hun aankomst

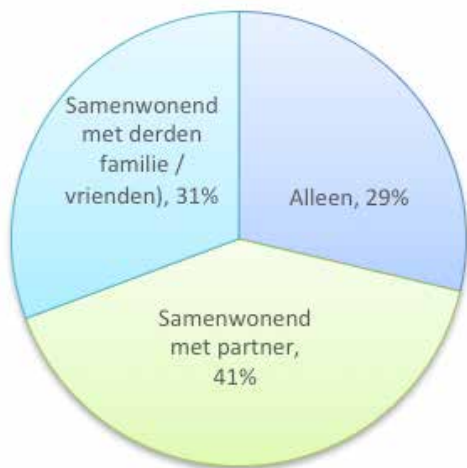


Problematieken geconstateerd door het sociale team gedurende het verblijf



Leefsituatie voor de hulpvraag

Deze statistieken geven de verschillende situaties weer waarin de opgevangen vrouwen zich bevonden voor ze hulp vroegen binnen de thuislozensector. Indien ze vóór TALITA in een ander opvangcentrum of in crisisopvang verbleven, gaat het om de situatie waarin ze zich bevonden vóór hun verblijf in dat centrum.

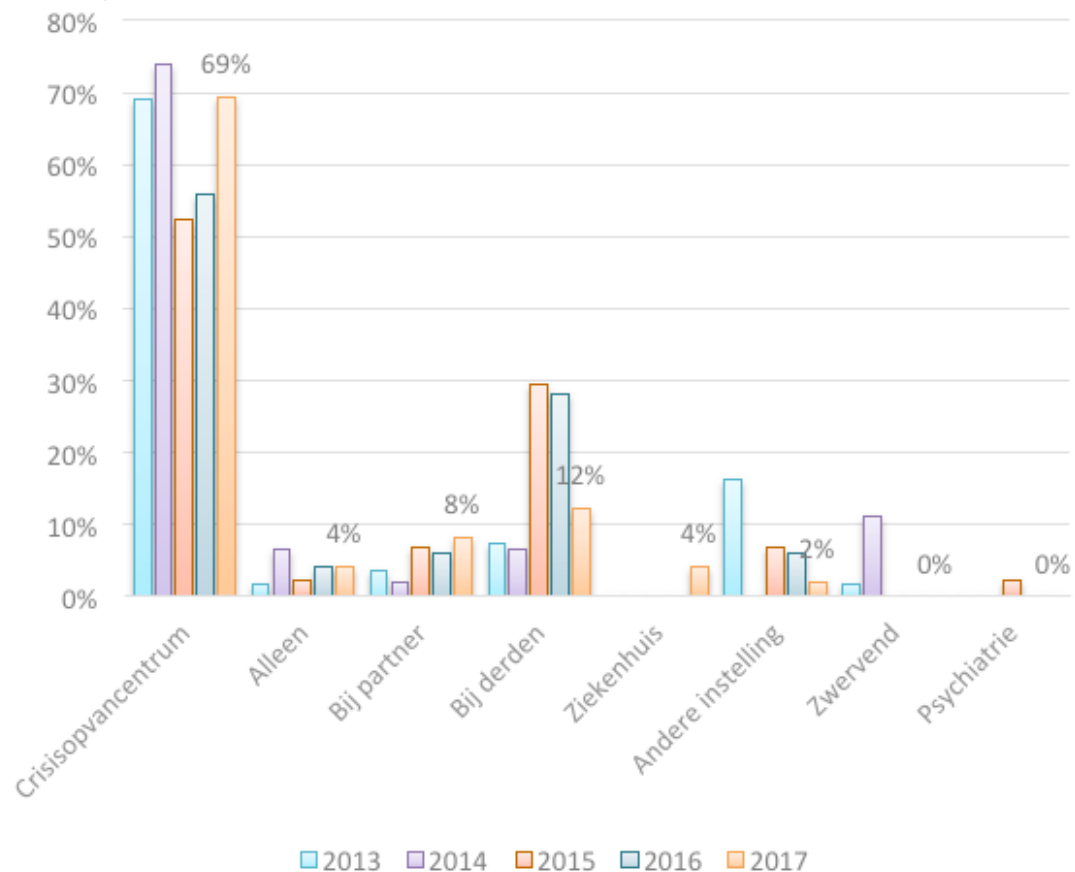


9 van de 14 vrouwen die «alleen» woonden leefden met hun kind(eren).

12 van de 20 «samenwonende» vrouwen woonden samen met de wettelijke echtgenoot. 6 woonden samen met een partner maar behielden hun burgerlijke stand van «alleenstaande». 2 waren gescheiden maar bleven in afwachting van een oplossing onder hetzelfde dak leven.

15 anderen woonden «samen met derden» (waarvan 9 met familieleden (zoon of dochter, zus of broer, ouders of grootouders) en 6 met vrienden).

Verblijfplaats (net voor opvang in TALITA)



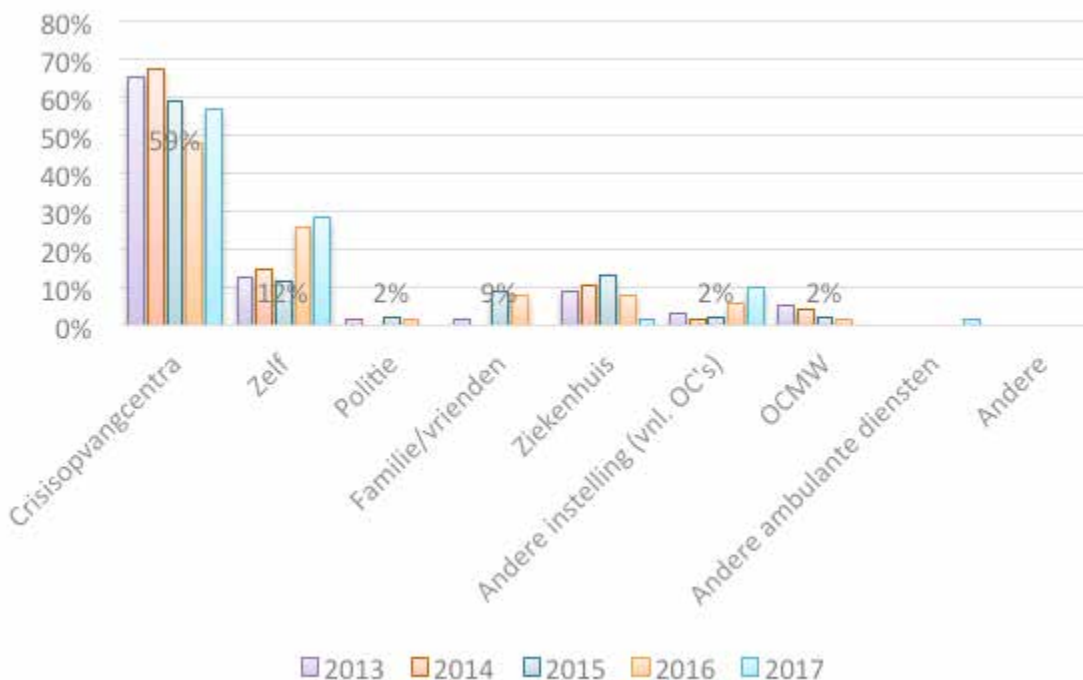
Doorverwijzende instantie

Bijna de helft van de opgevangen vrouwen (57%) werd naar TALITA doorverwezen door een crisisopvangcentrum (zoals Ariane, crisisopvang van Halle of Turnhout of door de SamuSocial). De meeste verbleven daar dan ook voor zij in TALITA aankwamen.

Op deze manier functioneert het crisisopvangcentrum als overgang wanneer men op korte termijn onmiddellijk opvang nodig heeft, om

nadien op lange termijn meer structureel aan zijn situatie te werken.

De vrouwen die zelf hun aanvraag (telefonisch) deden verbleven, voor hun opname in TALITA, alleen (2), bij hun partner (2), bij derden (4), in het ziekenhuis (1), in een huis voor moeder en kind (1) of in de noodopvang (3).



Andere opvanghuizen in het verleden

14% van de bewoners verbleven voor hun huidig verblijf in de thuislozensector nooit in een opvanghuis of in een crisisopvangcentrum.

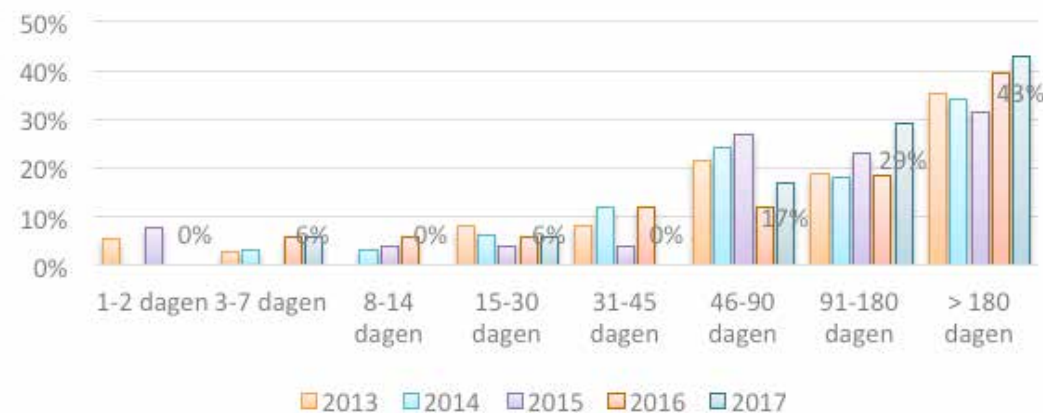
Een vrouw verbleef een tweede maal in TALITA. Deze vrouw had een psychiatrische problematiek. Ex-bewoners die eerder al in TALITA verbleven

worden makkelijk opnieuw opgenomen zodat er binnen de begeleiding zaken voortgezet kunnen worden.

Verblijfsduur

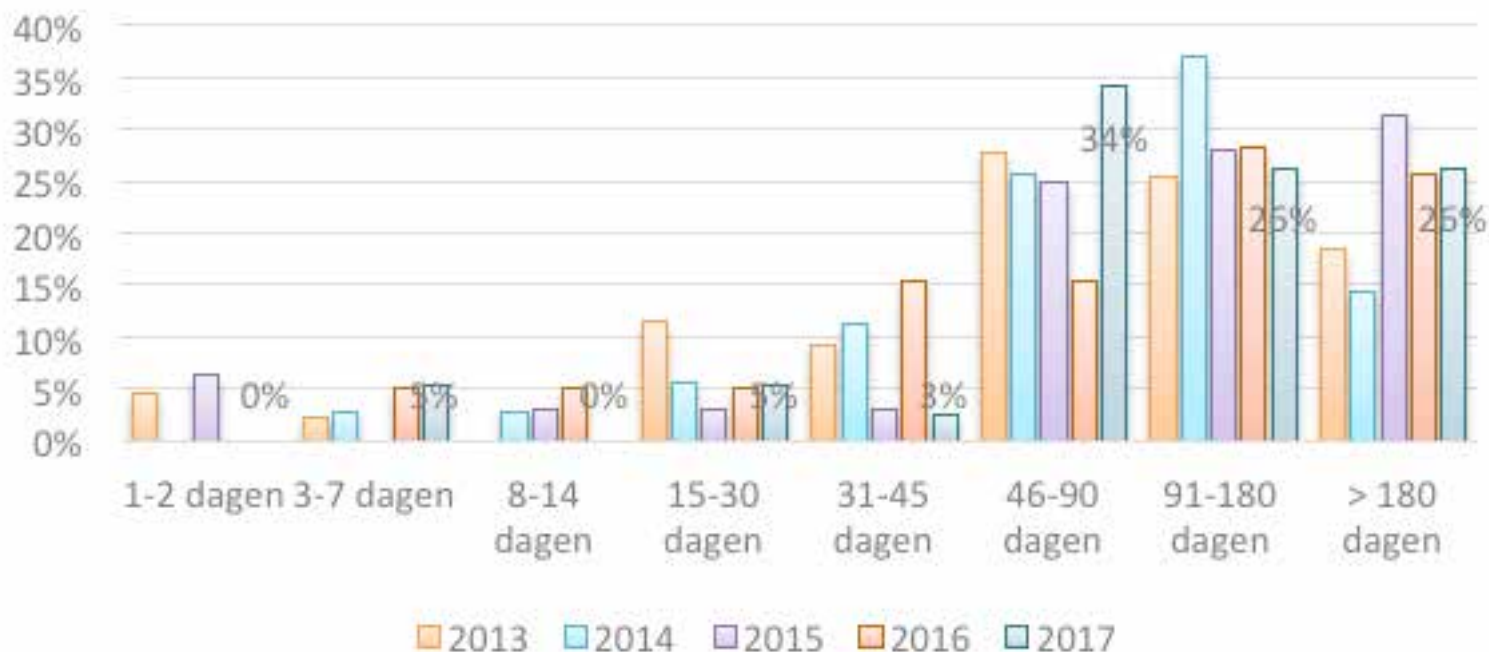
Verblijfsduur: Totale capaciteit

De eerste tabel geeft de totale verblijfsduur van de bewoonsters in TALITA weer (verblijf in de gemeenschappelijke opvang die voor sommigen gevolgd wordt door een verblijf in de gedifferentieerde opvang).



14 volwassen vrouwen die voor 31/12/2017 werden opgevangen en nog op 01/01/2018 in TALITA verblijven, worden niet opgenomen in deze statistieken.

Verblijfsduur: Gemeenschappelijk opvang



11 volwassen vrouwen die voor 31/12/2017 werden opgevangen en nog op 01/01/2018 in TALITA verblijven, worden niet opgenomen in deze statistieken.

De voornaamste oorzaak van de lange verblijven is de moeilijkheid om een degelijke woonst te vinden aan een betaalbare prijs.

Een groot aantal bewoonsters komt in TALITA toe in een zeer kwetsbare situatie zowel op sociaal als relationeel gebied. Ze hebben veel begeleiding en ondersteuning nodig tijdens hun verblijf in TALITA, maar ook dikwijls na het verblijf. De cijfergegevens hebben betrekking op het verblijf in het opvanghuis maar wij durven te stellen dat een groeiend aantal personen gemiddeld 4 maanden nodig heeft na het verblijf om op zijn effen te komen.

De administratieve kopzorgen en de praktische (en materiële) organisatie vergt veel coördinatie. Wij vragen dat deze fase van nazorg na het verblijf in een onthaalhuis erkend en gesubsidieerd zou worden zodat preventief en proactief herval kan vermeden worden.

We komen tot de algemene vaststelling dat echtelijke en familiale conflicten leiden tot een langere verblijfsduur wegens het trauma dat het jarenlange geweld met zich meebrengt maar ook het feit dat men ten laste was van een partner of familielid en nu alles voor het eerst zelf moet doen. Het effect op het welzijn van de kinderen, ten gevolge van de conflicten in het gezin, maar ook de impact van het moeten verlaten van de gezinswoning, zijn niet te onderschatten.

Personen met problemen gelinkt aan een onstabiel leven (bijvoorbeeld door verslaving of een geestelijke aandoening), verblijven over het algemeen minder lang. Hieraan wensen wij aandacht te blijven schenken maar dan best wel in samenwerking met aanverwante sectoren (geestelijke gezondheidszorg en sector voor gehandicapten).

Externe begeleiding

31 vrouwen (63%) genoten een bijkomende begeleiding buitenshuis met diensten waarmee wij overleg pleegden om de situatie van de vrouw/familie te verbeteren. Deze diensten betrof preventiediensten voor huiselijk geweld, schuldbemiddelingsdiensten, diensten voor opvoedingsondersteuning in het kader van de moeder-kind relatie, verschillende diensten voor geestelijke gezondheidszorg, dagcentra (Hobo, specifiek voor de zoektocht naar een opleiding of werk), ambulante diensten of algemene sociale diensten.

Vorming

14 van de 49 opgevangen vrouwen (28,5%) hebben hun studies (2) (voorbereidend jaar voor verpleegkundige) of een vorming (administratief medewerker) voortgezet, oftewel (12) hebben een taalopleiding (nederlands en frans) aangevangen, de middenjury, opfriscursus frans of een opleiding in de horeca aangevangen tijdens hun verblijf in TALITA in 2017.

Bestemming na het verblijf in TALITA

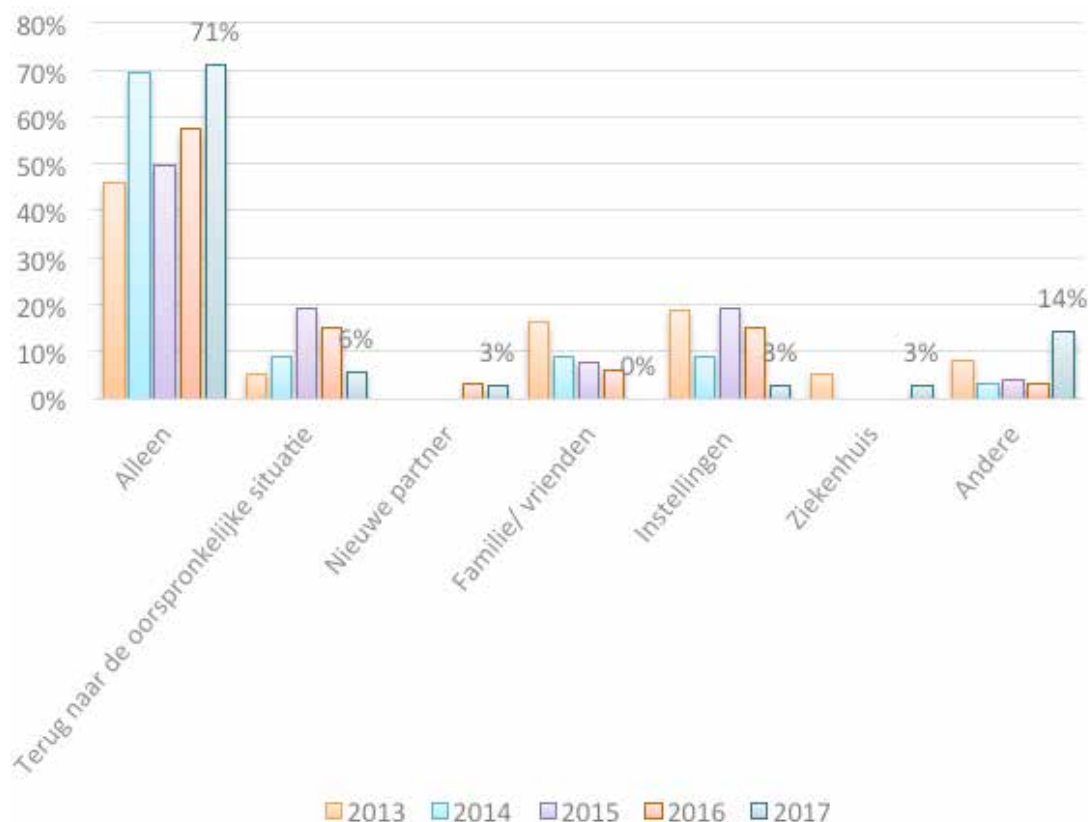
71% van de opgevangen vrouwen gaat alleen wonen. 16 van de 25 vrouwen vonden een woning via een sociaal verhuurkantoor (15) of trok in een sociale woning (1).

6% keert terug naar de oorspronkelijke situatie; één vrouw keerde terug naar haar partner en een andere terug naar haar land van oorsprong.

3% werden doorverwezen naar een andere instelling van de thuislozensector (opvanghuis voor vrouwen meer aangepast aan

haar gezondheidstoestand).

De categorie « andere » (14%) bevat 4 vrouwen die TALITA verlaten hebben : één keerde terug naar de ouderlijke domicilie, één vrouw kwam terecht in het beschermd wonen van de geestelijke gezondheidszorg, één vrouw ging naar een transitwoning van een OCMW. Een laatste vrouw, met ernstige psychiatrische problemen, is zwervend tussen instellingen van de daklozenzorg en haar familiaal netwerk.



GEGEVENS OVER DE OPGEVANGEN KINDEREN

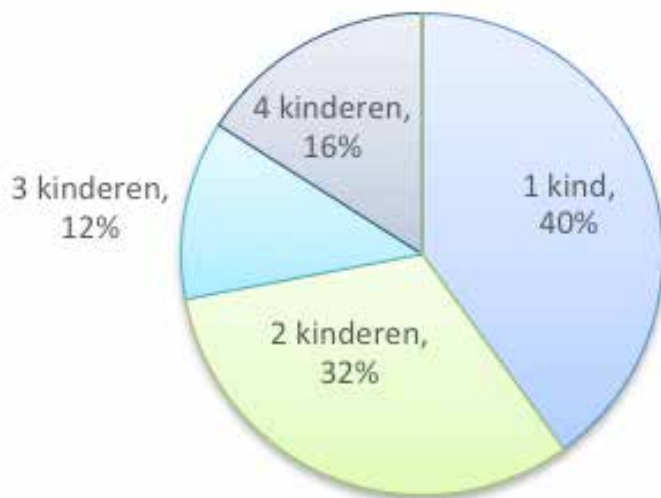
Van de 50 kinderen die verbleven in TALITA, bleven 13 in contact met hun vader.

Gesprekken tijdens het verblijf in TALITA hebben 18 kinderen de mogelijkheid gegeven om terug contact te hebben met hun papa.

Bij 15 kinderen is er geen contact met hun vaders. Het belang ervan en de mogelijkheden werden wel besproken.

De papa's van 4 kinderen waren overleden.

Samenstelling van de opgevangen gezinnen



De cijfers zijn bepaald door de beschikbare bedden in elke kamer in TALITA.

Wij bieden 1 kamer aan voor grote gezinnen (mama + maximum 5 kinderen), 4 kamers voor gezinnen met 1 à 2 kinderen en 6 kamers voor alleenstaande vrouwen.

Leeftijd van de kinderen



Geslacht van de opgevangen kinderen



TALITA'S PROJECTEN

28 Ouder-kind project
30 Gespreksgroep
33 Bijlage



OUDER-KIND PROJECT

De ondersteuning aangeboden aan ouder(s) wordt gekenmerkt door samenwerking. Het erkennen en valoriseren van het potentieel aanwezig in de ouder is van essentieel belang om terug greep te krijgen op het eigen leven.

De aangeboden opvoedingsondersteuning kan zich vertalen in heel concrete rituelen in het dagelijkse gezinsleven zoals het wijzen op het belang van een ontbijt, het bewust maken van de positieve invloed van spelen op de persoonlijke ontwikkeling en relationele competenties van het kind, het recht van het kind op een zinvolle vrijetijdsbesteding.

Het onthaal van het kind definieert zich in tijd en ruimte: tijd en ruimte waar geluisterd wordt naar het kind, waar expressie en uitwisseling met het sociale team en het gezin plaatsvindt of simpelweg een plaats om tot rust te komen.

Ons werk evolueert constant naargelang het profiel van de families en de dagelijkse problemen die zich aanbieden. Over de jaren heen stimuleren ze ons om onze educatieve aanpak te versterken en te ontwikkelen: het individueel gesprek, de permanentie van woensdag namiddag, de vergadering met de kinderen, deze met de mama's, de pedagogische en ontspannende uitstappen... dragen hiertoe bij.

We hebben aandacht voor de specifieke situatie van elk kind, rekening houdend met de familiale context en factoren die het welzijn van het kind afremmen zoals een (v)rechtscheiding, overmatige schuldenlast, algemene instabiliteit, institutionalisering, parentificatie van jonge kinderen en/of adolescenten, toeschouwer en/of slachtoffer zijn van familiaal geweld. Betreffende de laatst vermelde problematiek, is het belangrijk beide ouders te mobiliseren om angsten en vragen van het kind te kunnen plaatsen. Daarom proberen we ook altijd de vader te betrekken. Dit gebeurt in stappen gezien de soms nog aanwezige conflictueuze relatie tussen beide ouders.

De mobilisatie van de twee ouders, in de mate van het mogelijke, is zonder twijfel een mijlpaal bij het verminderen van de angst en de vragen die

kinderen zich stellen rond een echtscheiding. Daarom is het van het grootste belang om ook de papa te betrekken bij dit aangepaste proces, zeker gezien de soms conflictueuze relatie tussen de ouders.



Kinderen geconfronteerd met de scheiding van hun ouders

De aankomst in het opvanghuis is een grote aanpassing voor kinderen. Indien er ook nog een scheiding aan de reden van opname verbonden is, dan is het verlies van referentiepunten des te indrukwekkender. Deze context maakt dat wij op proactieve wijze onze aanpak vormgeven om rekening te houden met de noden en het belang van het kind. Zodoende is onze doelstelling om het kind te ondersteunen zodat het zich kan aanpassen aan zijn nieuwe omgeving en om de band met beide ouders te behouden.

Het verblijf van een kind in ons opvanghuis wordt geregeld volgens een specifieke procedure. Wanneer een familie aankomt in TALITA worden de kinderen benaderd als volwaardig individu met specifieke behoeften en vragen.

De familie-referentiepersoon doet, enkel met de kinderen, een rondleiding van het opvanghuis om op deze manier de kinderen kennis te laten maken met hun nieuwe leefomgeving om er gewend aan te kunnen geraken.

Een maandelijks kindervergadering wordt georganiseerd. Tijdens deze vergadering hernemen we enerzijds de werking van het opvanghuis. Wij beluisteren hoe de kinderen ten aanzien van een verblijf in het opvanghuis aankijken, hun verwachtingen en angsten worden gepeild. Anderzijds worden er thema's zoals scheiding, de afwezigheid van papa, uiten van gevoelens, het vertrek van het opvanghuis, etc aangesneden.

Met de toelating van de moeder wordt een individueel onderhoud voorzien indien het team en/of de mama hiervoor de noodzaak aanvoelt.

Het kind moet het hoofd bieden aan een dubbele ontankering; de scheiding van zijn ouders alsook van zijn leefomgeving. De rol van het team is om de ouders bewust te maken van deze veranderingen en van de impact die deze hebben op het welzijn en de ontwikkeling van het kind. De ouders zitten soms zo erg vast in hun verdriet tengevolge van de scheiding dat zij zich (nog) niet kunnen inbeelden hoe hun kinderen dit beleven.

Onze hulpverlening is erop gericht de families (inclusief de papa's) te ondersteunen om de mogelijke lijdensweg waarin ze zich bevinden het hoofd te bieden en de nieuwe situatie te aanvaarden om eventueel een rouwproces aan te gaan volgens het ritme van éénieder.

In eerste instantie ontvangen we de moeder voor een individueel onderhoud zodat zij beluisterd kan worden om samen hetgeen zich speelt te ontwarren en te begrijpen. Nadien kunnen we samen prioriteiten en gewenste ondersteunende tussenkomsten bepalen. Wij belichten de noden van de kinderen en hun recht om contact te hebben met beide ouders. Wij bekijken met de mama haar mogelijkheden om een onderscheid te kunnen maken tussen de rol van de partner en die van de vader. Deze denkwijze wordt ook besproken met alle mama's tijdens de moedervergaderingen die 5 keer per jaar doorgaan. Bovendien worden tijdens deze vergaderingen ook zaken uitgewisseld zoals de weerslag van de scheiding op de kinderen, hoe er met

hen over te praten en hoe, elke ouder, met zijn eigen vaardigheden, over het welzijn van hun kinderen kan waken.

In tweede instantie is onze doelstelling om, op korte termijn, telefonisch contact op te nemen met de papa en, indien nodig, hem uit te nodigen voor een gesprek om hem het opvanghuis alsook het pedagogisch project van TALITA met betrekking tot de families voor te stellen. Wij verdedigen deze aanpak gezien onze ervaringen bewezen hebben dat dit een positief effect heeft op het kind zowel op vlak van zijn emotionele evenwicht als op vlak van zijn ontwikkeling. Dit heeft dan weer een positief effect op het kalmeren van sommige spanningen tussen beide ouders.

In gevallen van echtelijk geweld, zal onze tussenkomst zich beperken tot een telefonisch contact met de vader. Nadien kan er een onderhoud volgen in een neutrale ontmoetingsruimte buiten de muren van TALITA. Tegelijkertijd informeren wij de mama omtrent de noodzaak om na te denken over de vaderlijke bezoeken en vooral deze te formaliseren om de band tussen kind en vader te handhaven. In dit verband worden de mama's aangeraden om de politie op de hoogte te stellen van de opname van de kinderen in TALITA en nadien zo snel mogelijk een verzoek voor dringende en voorlopige maatregelen in te dienen bij de Familierechtbank.

In TALITA worden kinderen die getuigen en/of slachtoffer waren van intrafamiliaal geweld individueel gezien voor een gesprek. Gedurende deze onderhouden worden hun « krachten kaart » ontwikkeld : personen op wie het kind kan rekenen in geval van problemen. Indien de mama beslist om terug te keren naar de echtelijke woning, bekijken we samen met elk kind welke beschermingsstrategieën het kan toepassen : wat is het telefoonnummer van de politie, waar kan ik me verstoppen, wie kan naar mij luisteren ?

GESPREKSGROEP



Zij, alleen of vergezeld van haar kinderen, komt aan in TALITA. Opeens wordt ze deel van een gemeenschap van vrouwen en kinderen. Het is het begin van een ervaring vol emoties en boordevol vragen over het heden en de toekomst.

Het « Espace Parole » (Gespreksgroep) van TALITA is een gelegenheid om emoties, ideeën, weetjes en vragen over het groepsleven uit te wisselen. De verschillende levensdomeinen kunnen aan bod komen: gezondheid, financiën, relaties, huisvesting, emotioneel welbevinden, ...

Deze samenkomst kan verschillende vormen aannemen, afhankelijk van de invulling en de beleving van de aanwezigen. Het definiëren zou beperkend werken en aan creativiteit zijn nu eenmaal geen grenzen. Desondanks willen wij u in enkele woorden het project voorstellen, dat in 2004 in TALITA van start ging.

Echange (uitwisseling)

Het doel van de bijeenkomst is uitwisselen van een mening, een gevoel, een vraag en of informatie over een thema gekozen door de groep vrouwen en/of de sociaal werkers van TALITA. Bij deze uitwisseling wordt belang gehecht aan het kunnen delen van eigen ervaringen en te luisteren naar wat anderen met de groep delen.

Soirée (avond)

Één keer per maand, na de maaltijd, na de afwas, als de kinderen naar bed zijn, vind het moment van ontmoeting plaats in de woonkamer. In de gezelligheid van het kaarslicht en met de smaak van chocolade, bespreken de bewoners van TALITA hun ervaring met het thema.

Participation (deelname)

Elke bewoner wordt uitgenodigd om deel te nemen aan deze avond waar ook de sociaal werkers en externen aanwezig zijn voor een uitwisseling rond een bepaald thema.

Action (actie)

Iedereen is meester over zijn eigen beslissingen. Een gesprek kan leiden tot actie, actie kan leiden tot een gesprek. Reflectie over dit gesprek kan onze toekomst, onze keuzes op een positieve manier beïnvloeden. Ideeën, informatie en het delen van gevoelens kunnen ons voorbereiden op actie en ons wapenen met de nodige tools. Het delen van ideeën, stimuleert de ontwikkeling van gedachten. Mensen zijn de architecten van hun leven!

Communication (communicatie)

Iedere persoon kent zijn eigen levensweg. Iedereen vervult rollen in de samenleving. Iedereen heeft hierop zijn eigen kijk. Waarom dan deze waarnemingen, bevindingen niet onder woorden brengen? Zoektocht naar huisvesting, gezonde voeding, geweldloze communicatie, leven in TALITA, emoties, welzijn, theatertherapie, zelfverdediging, ... Dit zijn enkele voorbeelden van thema's die aan bod zijn gekomen door onder andere diverse externen, waaronder: Vzw Bravvo, Samenlevingsopbouw Brussel, Dokter Dominique Daniel, Vzw Garance, Nathalie Wegnez (actrice), SVK Habitat et Rénovation,

Espace (ruimte)

Een ruimte, een specifieke ruimte, een gemeenschappelijke ruimte, een ruimte van gezelligheid, waar het woord vrij, spontaan en uniek is. De gespreksgroep is een moment van overleg tussen de sociaal werkers en de vrouwen die verblijven in TALITA. De vrouwen delen hun gevoelens, vaststellingen en ervaringen over hun verblijf. Enerzijds zijn de sociaal werkers een luisterend oor ten aanzien van de manier waarop het groepsleven wordt ervaren. Anderzijds staan de vrouwen open voor de informatie gegeven door de sociaal werkers. Het dagelijks leven in TALITA wordt besproken zodat iedereen gerespecteerd wordt in zijn rol.

Parole (woord)

Het woord nemen is niet altijd en niet voor iedereen even eenvoudig. Deze gespreksgroepen trachten de vrouwen aan te moedigen het woord te nemen en hun mening en ritme te respecteren en te waarderen. Het is een manier om bewust om te gaan met vrije meningsuiting, en met stiltes.

Animation (animatie)

Een sociaal werker animeert de samenkomst en geeft iedereen de mogelijkheid zich te uiten, zijn mening te delen. Hij neemt deel aan het debat en bewaakt een respectvolle en gezellige sfeer.

Rompre la routine (routine doorbreken)

Loskomen van de routine van de verschillende socio-administratieve stappen. Tot rust komen, de tijd nemen samen een avond door te brengen bieden de mogelijkheid ideeën te horen en te delen. Zich simpelweg herkent en begrepen voelen. Weten dat het een avond is die aan vrouwen toegewijd is.

Ouverture (openheid)

De gespreksgroep is een moment van openheid tegenover zichzelf, de groep en de samenleving. Vandaar dat aan volgende punten belang wordt gehecht:

- Ieders mening respecteren,
- Niemand onderbreken,
- Spreken vanuit de ik-persoon, in plaats van de jij-vorm,
- Alles wat in groep besproken wordt, blijft in de groep.

Langage (taal)

Verskillende communicatiemiddelen worden gehanteerd, waaronder:

- Verbale taal,
- Lichaamstaal,
- Geschreven taal,
- Afbeeldingen en
- Voorwerpen.

Uiteindelijk vindt de mens altijd een manier om te communiceren en in interactie te treden met anderen.

Entraide (solidariteit)

Solidariteit is ruimschoots aanwezig in TALITA. Het leven in een gemeenschap is niet steeds eenvoudig, maar het systeem van solidariteit herkent ieder in zijn vaardigheden, kwaliteiten en krachten. Tijdens de gespreksgroepen worden hun kwaliteiten en sterktes onderlijnd en worden hindernissen en beperkingen besproken.

Sinds 2015 werken de Ministers Céline Frémault en Pascal Smet aan een nieuwe ordonnantie voor een regionaal beleid betreffende de noodhulp en de integratie van daklozen. Het doel van deze ordonnantie is een betere coördinatie van de verschillende diensten voor dak- en thuislozen zowel van de noodhulp als de inschakelingsdiensten en een centrale opvolging van de trajecten van de dak- en thuislozen die gebruik maken van deze diensten.

Interessant aan deze ordonnantie is dat de Europese Typologie van dakloosheid en sociale uitsluiting (Ethos) de basis vormt voor de definiëring van dak- en thuislozen en dat diensten als dagcentra en housing first en ondersteuning als nabegeleiding voortaan erkend en structureel gesubsidieerd worden.

Voor de centrale coördinatie en de doorverwijzing van de dak- en thuislozen naar de meest geschikte dienst wordt een regionale instelling Bruss'Help gecreëerd (een publiekrechtelijke vzw). De opdracht van Bruss'Help is niet enkel het organiseren van een efficiëntere samenwerking tussen noodhulp en inschakelingsdiensten maar ook het opnemen van de sociale rechten te vergemakkelijken. Bruss'Help staat dus niet enkel in voor de doorverwijzing naar de gepaste dienstverlening of organisatie maar ook naar het bevoegde OCMW. Het instrument dat hiervoor ontwikkeld wordt is het elektronisch gedeeld sociaal dossier.

Concreet legt de ordonnantie aan elke erkende dienst op, ongeacht het type dienstverlening (dus ook aan onvoorwaardelijke laagdrempelige dag of nachtopvang) een sociaal dossier op te stellen voor elke gebruiker, waarvan de gegevens gedeeld kunnen

worden met alle andere diensten waarop de gebruiker een beroep doet. Deze individuele e-dossiers worden centraal beheerd door Bruss'Help voor de opvolging van de trajecten van de dak- en thuislozen (welke gegevens worden gedeeld en met wie en welke stappen worden ondernomen?) en doorverwijzing (op basis van de beschikbare plaatsen). Bruss'Help staat daarnaast ook in voor onderzoek naar de problematiek van dak- en thuisloosheid op basis van statistische gegevens. De ministers willen op die manier een 'gezicht' geven aan de dak- en thuislozen die gebruik maken van de Brusselse thuislozenzorg en 'hun rechten' vrijwaren. Maar wat met dak- en thuislozen zonder of met een precair wettig verblijfsstatuut of EU-burgers die geen toegang hebben tot de Belgische sociale zekerheid?

TALITA staat, net zoals vele andere thuislozenorganisaties, weigerachtig tegenover dit instrument. Werken met dak- en thuislozen vergt een aanpak op maat die in eerste instantie de bedoeling heeft een vertrouwensrelatie op te bouwen in een administratief landschap dat buitengewoon complex en dat steeds vaker leidt tot het niet opnemen van sociale rechten en verdere precarisering van de situatie. Hieronder geven we enkele concrete situaties om ons standpunt te verduidelijken.

Onze hulpverlening is er altijd op gericht geweest om samen met de gebruikers van onze diensten hun rechten en plichten op te nemen en op alle mogelijke manieren hun integratie in de maatschappij te versterken. Dit gebeurt voornamelijk door tijd te investeren in het beluisteren van de behoeften van mensen die zich vaak op vele vlakken uitgesloten

voelen en/of zijn. We brengen hen stap voor stap in contact met diensten die zij niet kenden of die ze mijden als te hoogdrempelig of omwille van negatieve ervaringen. Door de tijd te nemen om de voor- en nadelen af te wegen gaan wij samen op pad om rechten te openen die tot dan toe ontoegankelijk leken.

Een gedeeld elektronisch sociaal dossier vergroot de afstand tussen de sociaal werker en de hulpvrager. Het risico bestaat dat sociaal werkers zich gaan (of moeten) baseren op de gedeelde informatie om gestandaardiseerde oplossingen aan te reiken. Dit is vooral een gevaar bij een centrale toegangspoort en doorverwijzing zoals opgenomen in de opdrachten van Bruss'Help.

Een dossier dat de situatie van de gebruiker en ondernomen stappen beschrijft is vandaag al een belangrijk werkinstrument voor de meeste organisaties. Sommige diensten verkiezen een papieren dossier (om samen met de gebruiker concrete aangepaste hulpverleningsplannen uit te schrijven). Andere diensten opteren voor een elektronisch dossier (voornamelijk om de interne communicatie tussen sociaal werkers, binnen het ploegenstelsel, te vergemakkelijken).

Een bijkomend elektronisch dossier verhoogt de werklast van de sociaal werkers. Tijd die niet geïnvesteerd kan worden in de hulpvrager. Het is onduidelijk in welke mate dit opgelegde centrale systeem aansluit bij de dagelijkse werking, de werkmethode en de individuele contacten met de gebruikers.

Voor onderzoek op basis van statistische gegevens beschikt de Brusselse thuislozenzorg met de Centrale registratie' al tien jaar over een geanonimiseerd instrument ontwikkeld in nauwe samenwerking met de onthaalhuizen, de centra voor dringend onthaal en de federaties van de sector. Op die manier worden gegevens verzameld van de Brusselse opvangcentra voor dak- en thuislozen, die erkend worden door de COCOF, de GGC en de Vlaamse Gemeenschap. De centrale registratie biedt informatie over evoluties betreffende de kenmerken van de opgevangen dak- en thuislozen en enkele sociaal-demografische kenmerken van deze doelgroep. Dit laat toe om bepaalde realiteiten uit het werkveld te objectiveren en zo bij te dragen tot het zoeken naar meer geschikte, structurele oplossingen.

Het bestaande centrale registratie systeem is een van de opdrachten van la Strada en werd ontwikkeld in samenwerking met de sector wat een positieve impact heeft op de kwaliteit van registratie en de gegevens. Het is bovendien gebaseerd op de systemen (Bruereg voor de GGC, AMASTAT voor de COCOF en We-dossier voor de Vlaamse Gemeenschap). De nieuwe ordonnantie maakt het bovendien mogelijk om het bestaande systeem uit te breiden met de gegevens van organisaties die tot nu toe niet erkend werden door de GGC zoals bv. de Samusocial.

Voor het ontwikkelen van een nieuw systeem moet van 0 gestart worden. Akkoorden moeten worden gesloten met de COCOF en de Vlaamse Gemeenschap opdat de gegevens van de COCOF-diensten en het CAW Brussel deel uit maken van deze centrale registratie. Een nieuwe werkgroep met vertegenwoordigers en experts uit de

sector moet worden opgestart om samen met het CIBG het werk (van 10 jaar geleden) over te doen. Er wordt nergens een raming gemaakt van de kosten voor de ontwikkeling van dit systeem (informatici, expertise van de sector) en installatie ervan (server, computers), de rol van het CIBG, de opvolging en ondersteuning door informatici, de evaluatie en bijsturing door de sector en beleid. Duidelijk is dat dit een werk is van lange adem en een grote financiële inbreng van de bevoegde ministers vraagt. Dit staat haaks op druk die uitgevoerd wordt om de ordonnantie snel goed te keuren om de reorganisatie van de Samusocial en de creatie van Bruss'Help (met reorganisatie van la Strada) te realiseren.

De Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid (KSZ), het elektronisch netwerk van de (openbare) sociale sector voor gegevensverzameling met betrekking tot pensioengerechtigheid, verlof, tijdskrediet, loopbaanonderbreking, handicap, invaliditeit, gezondheid, gezinssamenstelling, bijstand OCMW, tewerkstelling en werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, -ongeval en beroepsziekte, werd in 1990 opgericht om informatie met betrekking tot sociaal verzekeren en de werkgevers "veilig" te delen. Er werd "gestreefd naar een administratieve vereenvoudiging binnen de sociale zekerheid met respect voor het privéleven". We stellen vast dat dit elektronisch er na 28 jaar nog steeds niet in slaagt om automatisch rechten te openen voor de gerechtigden. Het instrument wordt bovendien ervaren als een controlesysteem dat voornamelijk gebruikt wordt om dubbele aanvragen voor sociale zekerheid te voorkomen. Ook de administratieve vereenvoudiging werd niet gerealiseerd. Iemand die een aanvraag doet bij het OCMW moet nog steeds de volgende

documenten (papieren versie) indienen: gezinssamenstelling, bewijs van inkomsten (werkloosheidsuitkering, gehandicaptentoeelagen, alimentatiegeld, kinderbijslag, ...), kleefbriefje van de mutualiteit, etc. Meer nog, het OCMW heeft deze papieren versie van de documenten nodig om de gegevens geregistreerd in de KSZ te controleren. Controle primeert dus boven de administratieve vereenvoudiging.

De sector is dan ook niet overtuigd van de impact van een elektronisch netwerk om de toegang tot sociale rechten te versterken. Ze worden dagelijks geconfronteerd met mensen die verdwaald zijn in het administratieve (en gedigitaliseerde) doolhof en uitgesloten werden van hun rechten wegens het niet volgen van de juiste stappen of het overmaken van het correcte formulier. Hierbij denken we aan mensen die schulden hebben gemaakt voor basisdiensten (energiefacturen, schoolkosten, ...) en in het zwart werken om die schulden te betalen, of aan gescheiden ouders die door het betalen van of het niet krijgen van alimentatiegeld in een uitzichtloze financiële situatie terechtkomen, volledig afhaken van het systeem en de maatschappij (en op straat terecht komen om te verdwijnen in de anonimiteit).

Elektronische gedeelde dossiers geven geen enkele waarborg op het openen van rechten. Integendeel! Met een publiek dat reeds vaak het slachtoffer is van de digitale kloof zal het wantrouwen enkel toenemen. Voor sociale werkers die met relationele methodieken het vertrouwen herstellen (die niet objectief te registreren vallen) is een opge-



legt sociaal dossier geen enkele meerwaarde. In het artikel 'Elektronische informatiesystemen in sociaal werk: Een vat vol illusies' geeft Jochen Devliegere een overzicht van de voordelen en nadelen. In de praktijk blijken deze voordelen een illusie gezien de nadelen niet opwegen tegen de voordelen.

Om de vraag van de pertinentie van het gedeeld sociaal dossier te kunnen beantwoorden dient men zich eerst de vraag te stellen wat de hulpverlening nodig heeft om een kwaliteitsvol aanbod te bieden (investering van middelen in dienstverlening of in informatica instrumenten) en ten tweede hoe men het kwaliteitsvol aanbod kan versterken om de uitstroom uit een situatie van dak- en thuisloosheid te vergroten. Het elektronisch sociaal dossier is een instrument om dak- en thuisloosheid te beheren. Wij vragen de bevoegde ministers te investeren in pistes om te ontsnappen aan dak- en thuisloosheid of te verhinderen dat mensen dak- of thuisloos worden.